

Gospodarske stvari.

Zavarovalna zadruga.

(Dalje.)

In vsemu temu bode opomoglo zavarovanje za onemoglost za delo in zaslužek. Le pomislimo: Mar ne bodeta sin in hčerka kmeta ali delavca na kmetih rajši ostala doma in delala tudi za manjše plačilo, ker bodeta vedela, da sta zavarovana in da je za slučaj bolezni in onemoglosti za nju preskrbljeno? Gotovo bodo taki ljudje rajši delali na svežem zraku pod milim nebom, kjer sije svitlo solnce in pihlja hladni veter, kjer pojo mile ptičice in cveto mnogobrojne cvetlice, kakor pa v temnih rudokopih in nezdravih, zaduhlih tovarnah, tembolje ko bodo vedeli, da so preskrbljeni. In vsled tega, ker ne bode pritiska delavnih moči z dežele, bodo podjetniki industrijskih podjetij morali svoje delavce bolje plačevati, ker se ne bodo mogli in ne smeli zanašati na novo svežo moč. In ali ne bode služil hlapec ali dekla, dninar in dninarca rajši kot sedaj pri kmetovalcu tudi za manjšo plačo kot dosedaj, ker bosta vedela, da če si tudi ne moreta prihraniti veliko denarja, vendar je za nje že oskrbljeno, ker so zavarovani? Gotovo da. Saj vemo, kakšno moč da ima zavest, biti na starost preskrbljen. Saj vemo, kako skuša vsak mož, da bi dobil cesarsko službo, da je na stare dni preskrbljen. In slednjič: Mar ne bodeta oče in mati dala posestva svojemu sinu lahko ceneje in za mali prevzitek, ko bodeta zavarovana ona dva in otroci? Gotovo da, saj bodeta vedela, da dobita, ko obnemoreta, obadva skupaj 600 kron na leto, to je na mesec 50 kron, in vedela bodeta, da je vsled zavarovanja tudi za njune ostale otroke preskrbljeno, akoravno nimajo Bog ve kako velike dote.

Da, vsemu temu se da vstreči, ako se nameravana zadruga uresniči. In ravno radi rečenega je toli važnosti in neprecenljive vrednosti. Pri nameravani zadrugi nisem gledal, ko sem spisaval pravila in delal ra-

čune ter primerjal druge zavarovalne zavode, da bi se spravljal denar v neizmerne milijone rezervnega zaklada, ali da bi se pri tem bogateli akcionarji, nego v mislih sem imel ljudsko vzajemno zavarovalnico, kjer so vsi za enega in eden za vse, v mislih se imel zavod, kjer se da z malimi letnimi prispevki doseči preskrbljenje za slučaj onemoglosti za delo in zaslužek kmetovalcu in njegovim delavcem. In da se da to prav lahko izpeljati, je razvidno iz prej rečenega in s številkami dokazanega računa. Pri tem je potreba le dobre volje in solidarnosti in pa zaupanja ljudstva in požrtvovalnega delovanja.

Da bi se pri tem zavarovanju prihranili stroški, zato sem vzel v pravila, da se naprosi visoka c. kr. vlada, da se izda poziv na vse občinske urade, kateri bi naj sodelovali pri tej zavarovalnici in sicer tako, da poberejo vsako leto enkrat od udov v občini letne prispevke in da izplačajo v njihovi občini onemoglim udom oskrbovalnico ali letno premijo. Jaz upam, da bodejo občinski uradi to tolikanj rajše storili, saj gre le v korist občine, ako njim zavarovalna zadruga odzame preskrb ubožčkov, in ako se blagostanje občanov dviguje. Kjer pa bi občinski uradi ne hoteli tega dela prevzeti, ali da bi c. kr. vlada sploh ne bila voljna izdati takega ukaza občinam, potem pa se bode po vsakem kraju, kjer bode dovolj udov, ustanovila podružnica, da bode občinam namenjeno delo prevzela.

Tako upam, da bodeimo ustanovili zavod, kateri bode ne le eden največjih, nego eden najkoristnejših zavodov, kar jih sploh Avstrija ima dosedaj. Jaz upam, da bode naše ljudstvo mene razumelo, kaj da hočem s to zavarovalno zadrugo, da nočem nič drugega kot rešiti kmečko naše ljudstvo beraštva, ter istemu po mogočnosti pripomoči do boljšega blagostanja. Saj bode ljudstvo, videč, da je doma na domači zemlji za njega preskrbljeno, začelo to domačo zemljo ljubiti, njo pravilno in racionalno obdelovati, se v koristne kmetijske zadruge združevati, in tako delati solidarno v vzajemnosti. In vsled

tega pa se bode blagostanje od leta do leta dvigalo, in naša sedaj ubožna domovina bode postala v teku let zopet premožna in srečna.

Ta oddelek zavarovanja je za nas najvažnejši. Jaz sem sicer v pravila sprejel tudi oddelek za zavarovanje domače hasnive živali, in oddelek zavarovanja poljskih in vinogradskih pridelkov zoper škodo po toči, pa ker vem, da so taka zavarovanja težavnejša, zato sem tudi postavil v pravila odstavek, kateri omogoči obstanek zadruga tudi, ako se za ta oddelek ne bi oglasilo dovoljno število udov. Ker pa vem, kako velike važnosti da je tudi zavarovanje živine in polja, sprejel sem v pravila tudi te, da se lahko izvede, ako bi ljudstvo to želelo. In da to zavarovanje ni tako težko izpeljivo, kakor se marsikateremu dozdeva, hočem dokazati v sledečem:

Vzemimo oddelek zavarovanja živine. Pri zadnjem štetju se je na slovenskem naštelo: 61.000 konj, 610.000 govede, 330.000 koz in ovac in 384.000 svinj. Če vzamemo poprečno ceno pri konjih 200 kron, govedi 100 kron, kozah in ovcah 8 kron in svinjah 30 kron, ima vsa domača hasniva živina na Slovenskem vrednosti:

61.000 konj a 200 K je 12.200.000 K,
610.000 govede a 100 K je 61.000.000 K,
330.000 koz in ovac a 8 K je 2.640.000 K,
384.000 svinj a 30 K je 10.520.000 K. —
Skupna vrednost znaša 86.360.000 kron.

Vso to živino ima v posesti 150.000 posestnikov. Ker se pa k zavarovanju sprejme živina le v starosti od 6 mesecev do 12 let, in je te živine 10%, znaša ta iz zavarovanja izključena živina vrednosti 8.576.000 K tako, da ostane za zavarovanje vrednosti 77.784.000 kron. Zavarovalnina znaša 1%, t. j., za vsakih 100 kron vrednosti 1 krono letne premije. Zdaj pa pogledimo, kako bi izgledal račun tega zavarovalnega oddelka. (Dalje pride.)

Loterijske številke.

Dunaj: 23. junija 1900. 88, 33, 86, 17, 41
Gradeč: » » » 15, 71, 35, 88, 80

Najbolji moravski premog in koks za kovače

se dobi po najnižji ceni pri

Alojziju Vršiču,
trgovcu v Ljutomeru.

Učenec

iz dobre hiše se sprejme v dobri trgovini z mešanim blagom v malem mestu na Spod. Štajarskem. Naslov pove uredništvo. 2-2

Založba uradno potrjenih tiskovin.

Pozor!

Kedor potrebuje gotovo dober
gumi za cepljenje trt

naj si ga naroči v trgovini
J. N. Petersič-a v Ptuj-u
zraven okraj. glavarstva.

Cena primerno nizka

Trgovina s papirjem in galant. blagom.

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Na prodaj

čez 2 orala zemlje, hiša, klet in nova preša, 2 hleva, sadunosnik in vinograd se prodaja na Sredni (Mittelberg). Cena je 600 gl., takoj plačati treba 300 gl., na drugo lahko čaka Blaž Urbas na Slemenju št. 40 p. Selnica. 1-2

Edina kovačnica

se prodaja v trgu Sv. Lenart v Slov. goricah št. 5, zidan, z opeko krit hram, obstoječ s tremi izbami, kuhinje, klet, kovačnica z dvema ognjema, hleva za živino ter zemljišča okoli 2 orala. Več se izve pri lastniku **Jožefu Fekonja v St. Lenartu v Slov. gor. št. 5.**

Domača pijača,

katera se napravi iz Eter-jevega sadnega soka, je prav krepčalna in okusna pijača, treba da poskusite in gotovo bodejte jako zadovoljni. Iz Eter-jevega sadnega soka narejeno sadno vino je priljubljeno v tisočih rodbinah in dobiva od dne do dne več prijateljev. 10 litrov sadnega soka, ki z vodo pomešani vskiye, da 120—140 litrov sadnega vina. — Liter te izborne pijače stane samo okoli 5 kraje. Deset litrov sadnega soka stane 8 gl. in se dobiva pri **Ivan Hostnik-u v St. Vidu, Šmarje pri Jelšah, Štajarsko.**

80% jesihova esenca

Ako hočete dober jesih sami narediti, pomešajte 1 liter moje 80% jesihove esence s 30—40 litrov studenčne vode, in izvrsten jesih je gotov.

1 liter 80% jesihove esence velja 1 gl.
1 liter 60% jesihove esence velja 60 kr.
Izvrstno laško namizno olje
katerega imam veliko zalogo, prodajam liter po 40, 48, 60, 64 in 80 kraje.

PTUJ R. Bračko PTUJ
v novi poštni hiši. 2-6

Spreten služabnik

(strežnik), kateri razume tudi kletarstvo, se takoj sprejme. Pojasnila daje o. Alfonz Svet, gvardijan oo. minoritov v Ptuj. 2-4

Služba cerkovnika in organista

je razpisana. Slednja bolj z neugodnimi dohodki. Prednost imajo neoženjeni prošnjiki in rokodelci, ki naj se osebno zglasijo.

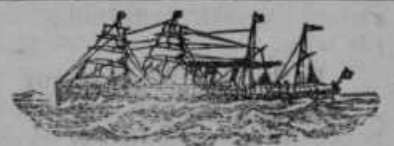
Cerkveno predstojništvo
Brezno (Fresen). 1

Na prodaj

je v občini Cvetkovski (Zwettendorf) dvoje malih posestev, prvo 2 $\frac{1}{2}$ orala, drugo 3 $\frac{1}{4}$ orala zemljišča pod ugodnimi pogoji prav vredno. Vpraša naj se pri občinskem predstojniku v Cvetkovcih. 3-3

Najčistejše olje

iz kostij napravljeno za šivalne stroje in kolesa (bicikle) v tovarni H. Morbius in Fils, Bazel (Švica). Dobi se pri 3-26 **R. Strasmayer-ju, puškarju v Mariboru.**

Vožnje karte in tovorni listi v AMERIKO

Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie, Antwerpen

vozi naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr. avstr. vlade. — Natančna pojasnila daje:

Red Star Linie, Dunaj
IV. Wiednergürtel 20

ali pa 20

Anton Rebek v Ljubljani —
Kolodvorske ulice 34.

Julij Popper, Innsbruck —
Bahnstrasse 8.

Kdor hoče 400 mark²⁶

garantirano mesečno lahko in pošteno zaslužiti? Naj pošlje naslov z znamko: **V. 21 Annoncen - Exped. K. F. Wojtan, Leipzig-Lnd.**